

Έτησια Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης του Εκπαιδευτικού Έργου της Σχολικής Μονάδας (έτος αναφοράς: 2024-2025)

Σχολική Μονάδα: 2ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΜΕΣΣΗΝΗΣ - 9360097

Σχολικό Έτος: 2024 - 2025

Ημερομηνία Εξαγωγής: 06/08/2025

A. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ

Καταγράφονται συνοπτικά τα χαρακτηριστικά και οι ιδιαιτερότητες της σχολικής μονάδας, που κρίνονται σημαντικά για την αποτύπωση της εικόνας του σχολείου

Το 2ο Νηπιαγωγείο Μεσσήνης βρίσκεται στη Μεσσήνη του Νομού Μεσσηνίας, σε απόσταση περίπου 17 χλμ. από την Καλαμάτα. Λειτουργεί ως τετραθέσιο (4/Θ) Ολοήμερο Νηπιαγωγείο και στεγάζεται σε τέσσερις διαφορετικές αίθουσες, σε ξεχωριστά κτίρια, λόγω της συνένωσης με άλλο δημόσιο νηπιαγωγείο, με το οποίο στο παρελθόν συστεγαζόταν.

Το πρόγραμμα λειτουργίας περιλαμβάνει:

- Πρωινή ζώνη
- Τέσσερα (4) υποχρεωτικά πρωινά τμήματα
- Δύο (2) προαιρετικά ολοήμερα τμήματα

Οι αίθουσες είναι εξοπλισμένες με ΤΠΕ, όπως:

- 4 σταθερούς υπολογιστές (2 νέας και 2 παλαιότερης τεχνολογίας)
- 2 tablets
- 10 εκπαιδευτικά ρομποτάκια BeeBot
- Φορητό ηχείο Bluetooth με ενισχυτή
- Ηχοσύστημα

Επιπλέον, διατίθεται πλούσιο παιδαγωγικό και εκπαιδευτικό υλικό, βιβλία για μαθητές και γονείς, δύο κουζίνες, γραφείο Διευθύντριας, γραφείο Συλλόγου Διδασκόντων (με laptop, πολυμηχάνημα και δύο φωτοτυπικά), αποθήκη και ένα μεγάλο, ασφαλές προαύλιο εξοπλισμένο για εξωτερικές δράσεις (λαχανόκηπος, αμμοδόχος, μουσική γωνιά, επιδαπέδια παιχνίδια).

Υπάρχει επίσης ειδικά διαμορφωμένη αίθουσα που λειτουργεί ως σχολική βιβλιοθήκη. Όλοι οι χώροι του σχολείου είναι πλήρως προσβάσιμοι σε άτομα με αναπηρία, καθώς το κτιριακό συγκρότημα έχει σχεδιαστεί με γνώμονα την καθολική προσβασιμότητα. Ιδιαίτερη μέριμνα έχει δοθεί και στην επιλογή των χρωμάτων, τα οποία προέρχονται από τη βασική χρωματική παλέτα, ώστε να ενισχύουν τη γνωστική και συναισθηματική ανάπτυξη των παιδιών, ανάλογα με τη χρήση κάθε χώρου.

Το σχολείο διαθέτει ιστοσελίδα στο **Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο**:

<https://blogs.sch.gr/2nipmess/>

και λογαριασμό σε μέσο κοινωνικής δικτύωσης, ενισχύοντας τη διαφάνεια και την επικοινωνία με την τοπική κοινωνία:

<https://www.facebook.com/profile.php?id=61555203803166>

Το σχολείο εφαρμόζει πολιτική ψηφιακής ασφάλειας, με στόχο την προστασία των μαθητών στο διαδίκτυο και

την υπεύθυνη χρήση των ΤΠΕ. Η πολιτική αυτή ακολουθεί τις κατευθύνσεις του Υ.ΠΑΙ.Θ. και του Πανελλήνιου Σχολικού Δικτύου, διασφαλίζοντας ότι οι δραστηριότητες με ψηφιακά μέσα γίνονται σε περιβάλλον ασφαλές, εκπαιδευτικά ελεγχόμενο και κατάλληλο για την ηλικία των παιδιών.

<https://blogs.sch.gr/2nipmess/2025/02/05/politiki-scholeioy/>

<https://blogs.sch.gr/2nipmess/2025/02/05/chrisimoi-syndesmoi/>

Διάκριση - Σχολείο eTwinning

Το σχολικό έτος 2024-2025, το 2ο Νηπιαγωγείο Μεσσήνης αναγνωρίστηκε **για πρώτη φορά** ως **eTwinning School**, μία διάκριση που απονέμεται σε σχολικές μονάδες που προωθούν τη συνεργασία, την καινοτομία και τον ευρωπαϊκό προσανατολισμό στην εκπαίδευση μέσω του προγράμματος eTwinning. Η αναγνώριση αυτή επιβεβαιώνει την ενεργό συμμετοχή του σχολείου σε ευρωπαϊκά προγράμματα και τη δέσμευσή του στη δια βίου μάθηση, στην παιδαγωγική αξιοποίηση των ΤΠΕ και στη δημιουργία ανοικτών σχολικών κοινοτήτων.

<https://blogs.sch.gr/2nipmess/2025/03/26/to-scholeio-mas-egine-etwinning-school/>

https://school-education.ec.europa.eu/en/etwinning/labels/etwinning-school-label/winners-list?search_api_fulltext=greece&period=2025-2026&page=6

Μαθητικό και Διδακτικό Δυναμικό

Για το σχολικό έτος 2024-2025, το μαθητικό δυναμικό ανέρχεται σε **86 μαθητές**, εκ των οποίων:

- 11 είναι Ρομά
- 2 έχουν διαγνωσμένες ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, εκ των οποίων ο ένας μαθητής υποστηρίζεται με ιδιωτική παράλληλη στήριξη

Το διδακτικό προσωπικό αποτελείται από **8 εκπαιδευτικούς**, εκ των οποίων:

- 7 είναι εκπαιδευτικοί γενικής αγωγής
- 1 είναι εκπαιδευτικός αγγλικής γλώσσας

Επιπλέον, από 11/09/2024 έως 13/06/2025 απασχολήθηκε **1 ιδιωτική εκπαιδευτικός ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης**.

Ωράριο και Διοικητική Υποστήριξη

Το σχολείο λειτουργεί για **25 ώρες εβδομαδιαίως** (5 ώρες ημερησίως). Το διδακτικό ωράριο των εκπαιδευτικών διαμορφώνεται ως εξής:

- 2 εκπαιδευτικοί: 24 ώρες
- 2 εκπαιδευτικοί: 22 ώρες
- 2 εκπαιδευτικοί: 21 ώρες
- Η Διευθύντρια: 20 ώρες

Η σχολική μονάδα υποστηρίζεται από **δύο (2) μόνιμες καθαρίστριες**, ενώ η **διαχείριση των οικονομικών** πραγματοποιείται από τον **Δήμο Μεσσήνης**.

B. ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Παιδαγωγική και μαθησιακή λειτουργία

Θετικά σημεία

Το νηπιαγωγείο μας επενδύει συστηματικά στην προώθηση καινοτόμων δράσεων, οι οποίες ενισχύουν τον

παιδαγωγικό ρόλο της εκπαίδευσης, καλλιεργούν κρίσιμες δεξιότητες στους μαθητές και ενδυναμώνουν τους δεσμούς της σχολικής κοινότητας με την κοινωνία και τον ευρύτερο κόσμο. Οι δράσεις αυτές βασίζονται στη συνεργασία, τη βιωματική μάθηση, τη συμμετοχή όλων των μελών της σχολικής κοινότητας και την υιοθέτηση σύγχρονων εκπαιδευτικών πρακτικών.

Θετικά Σημεία και Δράσεις Καινοτομίας

1. Συμμετοχή στο Ευρωπαϊκό πρόγραμμα eTwinning: «SteAMout»

Οι μαθητές μας, μέσα από το πρόγραμμα αυτό, ήρθαν σε επαφή με έννοιες όπως η επιστήμη, η τέχνη και η ευρωπαϊκή ταυτότητα. Ενίσχυσαν την περιέργεια, τη δημιουργικότητα και τη συνεργατική μάθηση, ενώ καλλιέργησαν από μικρή ηλικία τη συνείδηση του **ενεργού Ευρωπαίου πολίτη**, μέσα από πολυπολιτισμική επικοινωνία και ψηφιακή συνεργασία.

2. Συμμετοχή στο Ευρωπαϊκό πρόγραμμα Erasmus «READ - Reading for Emotional and Academic Development»

Η Διευθύντρια του σχολείου συμμετείχε στην επιμόρφωση στην Košice της Σλοβακίας, μετά από πρόσκληση της Δημόσιας Κεντρικής Βιβλιοθήκης Καλαμάτας, ενισχύοντας τις γνώσεις και δεξιότητές της στη συναισθηματική και γνωστική ανάπτυξη μέσω της φιλιαναγνωσίας. Μέσα από βιωματικά εργαστήρια και καλές ευρωπαϊκές πρακτικές, εμπλούτισε τη φιλιαναγνωστική κουλτούρα του σχολείου. Η εμπειρία αυτή μεταφέρθηκε στο σύλλογο διδασκόντων, ενισχύοντας τον παιδαγωγικό σχεδιασμό με δημιουργικές προσεγγίσεις που ενδυναμώνουν τους μαθητές συναισθηματικά και μαθησιακά.

3. Συμμετοχή στο πρόγραμμα «Κι αν ήσουν εσύ;» του Πανελληνίου Δικτύου για το Θέατρο στην Εκπαίδευση

Το πρόγραμμα, σε συνεργασία με την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, είχε τίτλο **«Μαζί: Όρια χωρίς Περιθώρια»**. Στόχος ήταν η ευαισθητοποίηση σε ζητήματα **ανθρωπίνων δικαιωμάτων, αποδοχής της διαφορετικότητας και ενσυναίσθησης**, μέσω του θεάτρου, της αφήγησης και της βιωματικής έκφρασης.

4. Συμμετοχή στο 10ο Μαθητικό Φεστιβάλ του προγράμματος «Κι αν ήσουν εσύ;»

Η συμμετοχή μας στο φεστιβάλ αποτέλεσε κορυφαία στιγμή προβολής του έργου των μαθητών μας και ενίσχυσε την εξωστρέφεια του σχολείου. Οι δράσεις περιλάμβαναν θεατρικά δρώμενα και παρουσιάσεις εργασιών που αποτύπωναν την ενεργή συμμετοχή των παιδιών σε θέματα κοινωνικής σημασίας.

5. Δια ζώσης ημερίδες και ενημερωτικές δράσεις για γονείς

Οι γονείς ενημερώνονταν συστηματικά για τις καινοτόμες δράσεις του σχολείου, μέσα από αναρτήσεις στην ιστοσελίδα, ενημερωτικά σημειώματα και διαδραστικές συναντήσεις. Οι ημερίδες αποτέλεσαν αφορμή για ουσιαστικό διάλογο και συνεργασία, ενισχύοντας το ρόλο των γονέων ως συνοδοιπόρων στην εκπαιδευτική διαδικασία.

6. **Πολύ καλή συνεργασία μεταξύ εκπαιδευτικών, γονέων και μαθητών**
Το σχολείο μας λειτουργεί σε κλίμα αμοιβαίας εμπιστοσύνης και συνεργασίας. Η αποτελεσματική επικοινωνία και η κοινή εκπαιδευτική στόχευση δημιουργούν τις προϋποθέσεις για ένα υποστηρικτικό, ασφαλές και δυναμικό μαθησιακό περιβάλλον.

7. **Συμμετοχή σε περιοδικά και πανελλήνια συνέδρια**
Εκπαιδευτικές δράσεις, εργασίες των μαθητών και καλές πρακτικές του σχολείου δημοσιεύθηκαν σε επιστημονικά και παιδαγωγικά συνέδρια και περιοδικά. Η παρουσία μας εκεί αναγνωρίζει τη δουλειά των εκπαιδευτικών και προβάλλει τη σχολική μας μονάδα ως **παράδειγμα παιδαγωγικής καινοτομίας** και καλής πρακτικής.

Διασχολική-Εφημερίδα :

<https://drive.google.com/file/d/1hhnmQZUnyIpjHkBiH2FnjlDaxf7fYaG0/view?fbclid=Iw>

8. Συνέδρια: <https://blogs.sch.gr/2nipmess/synedria/>

Εργαστήρια Δεξιοτήτων & Δείκτες Αειφόρου Ανάπτυξης

Ο σχεδιασμός και η υλοποίηση των **Εργαστηρίων Δεξιοτήτων** στους τέσσερις θεματικούς άξονες αποτέλεσε ένα από τα πιο ουσιαστικά βήματα για την ανάπτυξη **γνωστικών, κοινωνικών και συναισθηματικών δεξιοτήτων** στους μαθητές. Μέσα από τις δράσεις αυτές:

- Οι μαθητές ήρθαν σε επαφή με ζητήματα **προστασίας του περιβάλλοντος, ενεργού πολιτειότητας, σεβασμού στα ανθρώπινα δικαιώματα και προώθησης της υγείας.**
- Υιοθετήθηκαν **σύγχρονες εκπαιδευτικές μεθοδολογίες**, βασισμένες στη συνεργασία, την επίλυση προβλημάτων, την ενσυναίσθηση και την υπευθυνότητα.
- Εισήχθησαν **νέες μαθησιακές εμπειρίες**, με στόχο την εφαρμογή των **Δεικτών Αειφόρου Ανάπτυξης του ΟΗΕ**, φέρνοντας τους μαθητές σε επαφή με τις έννοιες της βιωσιμότητας και της κοινωνικής δικαιοσύνης.

Δράσεις Ενεργού Πολίτη

Οι δράσεις ενεργού πολίτη προσέφεραν στους μαθητές τη δυνατότητα να:

- Εκφράσουν απόψεις, συναισθήματα και προβληματισμούς.
- Καλλιεργήσουν **κριτική σκέψη, σεβασμό στη διαφορετικότητα και συνεργατικότητα.**
- Απομακρυνθούν από την παραδοσιακή δασκαλοκεντρική διδασκαλία και να συμμετάσχουν **ενεργά** στην εκπαιδευτική διαδικασία, μέσω **βιωματικών προσεγγίσεων και εργαστηριακής μάθησης.**

Τεκμήρια και Παραδείγματα Δράσεων:

- **Αναρτήσεις στην ιστοσελίδα και τα κοινωνικά δίκτυα** του σχολείου

(φωτογραφικό υλικό, μαρτυρίες, έργα των παιδιών κ.ά.)

- **Ημερολόγιο Σχολικής Ζωής**
- **Βιβλίο Πράξεων Συλλόγου Διδασκόντων** (Αρ. πρ. 10-16/09/2024, Αρ. Πρ. 11-16/09/2024, Αρ. Πρ. 14-23/09/2024, Αρ. Πρ. 20-21/11/2024, Αρ. πρ. 25-24/02/2025, Αρ. Πρ. 27-24/03/2025)
- **Βιβλίο Πράξεων Διευθύντριας** (Αρ. Πρ. 1-20/09/2024, Αρ. Πρ. 7-16/01/2025, Αρ. Πρ. 8-17/01/2025, Αρ. Πρ. 9-22/01/2025, Αρ. Πρ. 10-04/03/2025)

Σημεία προς βελτίωση

Διοικητική λειτουργία

Θετικά σημεία

1. Σταθερό και καταρτισμένο ανθρώπινο δυναμικό:

Το σχολείο στελεχώνεται από μόνιμο εκπαιδευτικό προσωπικό με μεταπτυχιακές σπουδές, αποδεδειγμένη διδακτική εμπειρία, συνεχή επαγγελματική επιμόρφωση και διάθεση για καινοτομία. Οι εκπαιδευτικοί έχουν υλοποιήσει επανειλημμένως προγράμματα σχολικών δραστηριοτήτων με επιτυχία, δείχνοντας ιδιαίτερη αγάπη και φροντίδα για τους μικρούς μαθητές.

2. Ηγεσία με εμπειρία και όραμα:

Η Διευθύντρια του σχολείου διαθέτει μεγάλη διοικητική και παιδαγωγική εμπειρία, είναι επιμορφώτρια σε εγκεκριμένα εκπαιδευτικά προγράμματα, συμμετέχει με παρουσιάσεις και δημοσιεύσεις σε διεθνή και πανελλήνια συνέδρια, ενώ έχει οργανώσει ημερίδες και Μαθητικά Φεστιβάλ στο πλαίσιο του προγράμματος «Κι αν ήσουν εσύ;». Επιπλέον, είναι Πρέσβειρα του eTwinning, ενισχύοντας τη διεθνή διάσταση του σχολείου.

3. Ομαδικό πνεύμα και κοινό όραμα:

Το σύνολο των εκπαιδευτικών συνεργάζεται σε πνεύμα αλληλοστήριξης και εμπιστοσύνης, με κοινό σκοπό την ποιοτική εκπαίδευση και την παιδαγωγική πρόοδο των παιδιών. Η ανταλλαγή καλών πρακτικών, η συν-διδασκαλία και η δημιουργία κοινού σχεδίου δράσης ενισχύουν την επαγγελματική ανάπτυξη και την παιδαγωγική συνοχή.

4. Συνεργασία με γονείς:

Οι γονείς των μαθητών συνεργάζονται θετικά με το σχολείο και υποστηρίζουν ενεργά τις δράσεις του (εκπαιδευτικά προγράμματα, εκδηλώσεις, εθελοντικές συνεισφορές). Αυτή η συνεργασία βασίζεται σε ειλικρινή επικοινωνία, εμπιστοσύνη και κοινό ενδιαφέρον για την πρόοδο των παιδιών.

5. Υποστήριξη από τοπικούς φορείς:

Το σχολείο έχει εποικοδομητική συνεργασία με τοπικούς θεσμικούς και πολιτιστικούς φορείς, οι οποίοι στέκονται αρωγοί σε εκπαιδευτικές δράσεις, περιβαλλοντικά προγράμματα, εκδηλώσεις και επιμορφώσεις.

Παραδείγματα αποτελούν:

- **ΚΕΠΕΑ Καλαμάτας:** <https://blogs.sch.gr/2nipmess/2024/10/11/i-simasia-ton-dentron-kai-i-prolipsi-pyrkagion-viomatiki-mathisi-kai-dimioyrgiki-symmetochi/>
- **Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Καλαμάτας:** <https://blogs.sch.gr/2nipmess/2025/03/17/alfavitodetes-i-dynami-tis-vivliodesias-sta-cheria-soy/>

- **Δήμος Μεσσήνης** (οικονομική και τεχνική υποστήριξη):
<https://www.messini.gr/>
- **Ίδρυμα Παύλου Μελά** (δωρεά εξοπλισμού):
<https://blogs.sch.gr/2nipmess/2024/11/11/eycharistirio-2024-2025/>

6. Συμμετοχή σε Ευρωπαϊκά Προγράμματα - eTwinning:

Το σχολείο έχει αναπτύξει επικοινωνία και συνεργασία με σχολεία του εξωτερικού στο πλαίσιο Ευρωπαϊκών δράσεων όπως το eTwinning, προωθώντας την ευρωπαϊκή διάσταση της εκπαίδευσης, την διαπολιτισμική προσέγγιση και τη δημιουργία κοινοτήτων μάθησης.

Διαθέσιμα τεκμήρια:

- **Ιστοσελίδα σχολείου** (παρουσιάσεις, φωτογραφίες, δράσεις):
<https://blogs.sch.gr/2nipmess/>
- **Ημερολόγιο Σχολικής Ζωής**
- **Πράξεις Συλλόγου Διδασκόντων** (Αρ. Πρ. 10-16/09/2024, Αρ. Πρ. 17-08/10/2024)
- **Βιβλίο Πράξεων Διευθύντριας** (Αρ. Πρ. 9-22/01/2025)

Σημεία προς βελτίωση

Επαγγελματική ανάπτυξη εκπαιδευτικών

Θετικά σημεία

Θετικά σημεία:

- Οι εκπαιδευτικοί συμμετείχαν ενεργά σε πλήθος επιμορφωτικών δράσεων, τόσο ατομικά όσο και συλλογικά, ενισχύοντας τη διαρκή επαγγελματική τους εξέλιξη.
- Οι δράσεις είχαν ποικιλία ως προς το περιεχόμενο (παιδαγωγική, ψυχοπαιδαγωγική, ψηφιακές δεξιότητες, περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση, πολιτειότητα) και ως προς τον τρόπο διεξαγωγής (δια ζώσης, εξ αποστάσεως, βιωματικά εργαστήρια).
- Υιοθετήθηκαν καλές πρακτικές μέσω ενδοσχολικών συζητήσεων και αναστοχασμού, προάγοντας τη συνεργασία και τον επαγγελματικό διάλογο μεταξύ των μελών του συλλόγου διδασκόντων.
- Οι εκπαιδευτικοί αξιοποίησαν τη γνώση που απέκτησαν για τη βελτίωση της διδακτικής πράξης και την υλοποίηση καινοτόμων δράσεων.
- Η Διευθύντρια συμμετείχε τόσο ως επιμορφούμενη όσο και ως επιμορφώτρια, ενισχύοντας την καλλιέργεια επιμορφωτικής κουλτούρας στο σχολείο.
-

Η ενσωμάτωση των νέων γνώσεων στην καθημερινή πράξη αποτυπώθηκε στη δημιουργία και υποστήριξη ποιοτικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων.

Σημεία προς βελτίωση

Σημεία προς βελτίωση:

- Περισσότερες ευκαιρίες συμμετοχής όλων των εκπαιδευτικών σε προγράμματα Erasmus ή άλλες διεθνείς δράσεις, προκειμένου να ενισχυθεί η ευρωπαϊκή διάσταση του σχολείου.
- Ανάγκη για συστηματικό mentoring αναπληρωτών εκπαιδευτικών, μέσω καθοδηγητικής υποστήριξης από εμπειρότερους συναδέλφους.

Γ. ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Λειτουργία

Παιδαγωγική και μαθησιακή λειτουργία

Αριθμός Δράσεων που υλοποιήθηκαν

0

Άξονες στους οποίους υλοποιήθηκαν Δράσεις

-

Λειτουργία

Διοικητική λειτουργία

Αριθμός Δράσεων που υλοποιήθηκαν

1

Άξονες στους οποίους υλοποιήθηκαν Δράσεις)

Ηγεσία - Οργάνωση και διοίκηση της σχολικής μονάδας

Λειτουργία

Επαγγελματική ανάπτυξη εκπαιδευτικών

Αριθμός Δράσεων που υλοποιήθηκαν

1

Άξονες στους οποίους υλοποιήθηκαν Δράσεις)

Συμμετοχή των εκπαιδευτικών σε επιμορφωτικές δράσεις

Παρατηρήσεις / Σχόλια

Οι δράσεις υλοποιήθηκαν με συνέπεια και ενθουσιασμό από όλα τα μέλη της σχολικής κοινότητας. Ενίσχυσαν τη συνεργασία σχολείου-γονέων-φορέων και δημιούργησαν γόνιμο έδαφος για βιωματική μάθηση και επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών.

Σημαντικότερα αποτελέσματα των Δράσεων

Οι δύο δράσεις που υλοποιήθηκαν από τη σχολική μας μονάδα («Διαμόρφωση προαυλίου χώρου» και «Μαζί στη γνώση – επιμορφωτικές δράσεις») υπήρξαν ιδιαίτερα επιτυχημένες, με πολλαπλά οφέλη για μαθητές, εκπαιδευτικούς και γονείς.

Η **διαμόρφωση του προαυλίου** συνέβαλε ουσιαστικά στη βελτίωση του σχολικού περιβάλλοντος, τόσο ως προς την ασφάλεια όσο και την αισθητική και εκπαιδευτική του λειτουργία. Ιδιαίτερα σημαντική ήταν η δημιουργία **λαχανόκηπου** με τη συμβολή του Δήμου Μεσσήνης, των γονέων και του Τμήματος Γεωπονίας του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου. Η δράση αποτέλεσε ευκαιρία βιωματικής μάθησης και αειφορικής εκπαίδευσης, ενώ ενίσχυσε τη συνεργασία με την τοπική κοινωνία.

Η συμμετοχή μας στο σεμινάριο «**Υιοθετώ έναν σπόρο**» ενέπνευσε τη δημιουργία **σχολικού δικτύου με λαχανόκηπους**, στο οποίο συμμετέχουμε ενεργά, πραγματοποιώντας συναντήσεις και ανταλλαγές σπόρων. Η δράση δημοσιεύθηκε ως **καλή πρακτική στο περιοδικό “Τα Νέα του Σπόρου”**.

Η δεύτερη δράση εστίασε στην **επιμόρφωση και επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών**, ενισχύοντας τη συνεργασία, την ανταλλαγή πρακτικών και τη χρήση ψηφιακών και καινοτόμων εργαλείων. Η διασύνδεση με φορείς, συνέδρια, επιμορφώσεις, αλλά και η ενδοσχολική αλληλεπίδραση των εκπαιδευτικών ανέδειξε το σχολείο μας ως ενεργό μέλος κοινότητας μάθησης.

Οι δύο δράσεις μπορούν να αξιοποιηθούν από άλλες σχολικές μονάδες ως **καλές πρακτικές**:

- Η **διαμόρφωση του προαυλίου** με παιδαγωγικό χαρακτήρα μπορεί να εμπνεύσει σχολεία να δημιουργήσουν βιωματικά περιβάλλοντα μάθησης, όπως λαχανόκηπους, γωνιές χαλάρωσης και υπαίθριες βιβλιοθήκες, με **συμμετοχή παιδιών και οικογενειών**.
- Η **συστηματική επιμόρφωση των εκπαιδευτικών** και η **δημιουργία κοινοτήτων μάθησης** μπορούν να ενισχύσουν τον παιδαγωγικό και καινοτόμο χαρακτήρα των σχολείων, με έμφαση στη **συνεργασία, τον αναστοχασμό και την επαγγελματική ενδυνάμωση**.

Προτείνουμε τη **δημιουργία τοπικών ή θεματικών σχολικών δικτύων** (όπως αυτό με θέμα τους σχολικούς λαχανόκηπους), την **ανάδειξη των δράσεων μέσω ιστολογίων ή εκπαιδευτικών περιοδικών**, και τη **συνεργασία με φορείς** όπως Πανεπιστήμια και Δήμους για υποστήριξη και βιωσιμότητα.

Δυσκολίες που παρουσιάστηκαν

Κατά την υλοποίηση της δράσης διαμόρφωσης του προαυλίου, η **έλλειψη πόρων** αντιμετωπίστηκε με την αξιοποίηση της **στήριξης του Δήμου Μεσσήνης** και τον **εθελοντισμό των γονέων**, χωρίς να επηρεαστεί η ποιότητα του αποτελέσματος. Ο μεγάλος αριθμός εμπλεκόμενων (εκπαιδευτικοί, γονείς, εξωτερικοί συνεργάτες) απαίτησε **καλό συντονισμό και διαρκή επικοινωνία**.

Στο πεδίο της επιμόρφωσης, βασική πρόκληση ήταν η **ποικιλία των εκπαιδευτικών αναγκών**, λόγω της πολυμορφίας του προσωπικού, γεγονός που αντιμετωπίστηκε με **εξατομικευμένες επιλογές και ποικιλία μορφών επιμόρφωσης** (ατομικές, ενδοσχολικές, εξ αποστάσεως, βιωματικές).

Ανάδειξη Πρακτικών και προτάσεις για αξιοποίησή τους από άλλα σχολεία (προαιρετικά).

Πρακτική 1

Αξονας

Ηγεσία - Οργάνωση και διοίκηση της σχολικής μονάδας

Τίτλος Δράσης

Διαμόρφωση Προαυλίου Χώρου

Στόχος Βελτίωσης

Μετά από διερεύνηση των συνθηκών του προαυλίου της σχολικής μας μονάδας, διαπιστώθηκε η ανάγκη για βελτίωση και εκσυγχρονισμό του εξωτερικού χώρου. Οι υπάρχουσες υποδομές κρίθηκαν ανεπαρκείς για την προώθηση εκπαιδευτικών και ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων.

Σκοπός: Η αναβάθμιση του προαυλίου χώρου με στόχο την ενίσχυση της ασφάλειας, της αισθητικής και της λειτουργικότητάς του. Επιπλέον, η δημιουργία ενός περιβάλλοντος που προάγει την υγιή κοινωνική αλληλεπίδραση και τη φυσική δραστηριότητα των μαθητών.

Στόχοι:

1. Ανακατασκευή υποδομών για την αποφυγή ατυχημάτων και βελτίωση της ασφάλειας (τοποθέτηση δαπέδου ασφαλείας).
2. Δημιουργία χώρων πράσινου και σκιερών σημείων για ανάπαυση.
3. Εγκατάσταση σύγχρονων παιχνιδιών και αθλητικών υποδομών για τη σωματική άσκηση.
4. Βελτίωση της αισθητικής του χώρου για να προάγει την ψυχολογική ευεξία των μαθητών.

Οι προτεινόμενες παρεμβάσεις δημιουργούν ένα πιο ευχάριστο και φιλόξενο σχολικό περιβάλλον, το οποίο ενθαρρύνει τη θετική στάση των μαθητών προς το σχολείο και τη μάθηση.

Ενέργειες Υλοποίησης

Με την έναρξη του σχολικού έτους, παρατηρήθηκε από την πρώτη στιγμή ότι τα νήπια χρειάζονταν περισσότερες δυνατότητες για δημιουργικό παιχνίδι στον αύλειο χώρο. Η αφαίρεση της παλαιάς παιδικής χαράς, λόγω μη τήρησης των κανόνων ασφαλείας, καθώς και η έλλειψη χώρων σκίασης, επηρέασαν τον τρόπο που τα παιδιά αξιοποιούσαν το διάλειμμά τους.

Κατά τον πρώτο σύλλογο διδασκόντων, το θέμα τέθηκε ως προτεραιότητα και αποφασίστηκε η ενημέρωση της δημοτικής αρχής και των γονέων, με στόχο η βελτίωση του σχολικού περιβάλλοντος να γίνει υπόθεση όλων. Η ανταπόκριση υπήρξε άμεση: η δημοτική αρχή προχώρησε σε καταγραφή των αναγκών και σε κατάρτιση χρονοδιαγράμματος για την υποστήριξή της, ενώ οι γονείς έδειξαν συγκινητική διάθεση για συμμετοχή σε δράσεις βελτίωσης.

Οι στόχοι για περισσότερη ασφάλεια, καλύτερη αισθητική και πρακτικότητα του αύλειου χώρου άρχισαν να υλοποιούνται μέσω συντονισμένων ενεργειών:

Από τη δημοτική αρχή:

- Αφαιρέθηκαν παλαιά και επικίνδυνα δέντρα και αντικαταστάθηκαν με νέα φυτά και δενδρύλλια που προσφέρουν σκίαση.
- Καθορίστηκαν με σωλήνες οι χώροι παιχνιδιού με την άμμο, και οι αμμοδόχοι γέμισαν με φρέσκια άμμο.
- Ελαιοχρωματιστές του δήμου ανανέωσαν εξωτερικές επιφάνειες που είχαν ανάγκη φροντίδας.
- Τα παγκάκια της αυλής ανανεώθηκαν με γυάλισμα και λούστρο.
- Προγραμματίστηκε η τοποθέτηση δαπέδου ασφαλείας το συντομότερο δυνατόν.

Από τους γονείς:

- Δημιουργήθηκε λαχανόκηπος και ανθόκηπος. Κάθε γονέας συνεισέφερε με φυτά ή λουλούδια και, σε κοινή δράση με τα παιδιά και τους εκπαιδευτικούς, φυτέψαμε όλα τα φυτά στον αύλειο χώρο.
- Η φύτευση εντάχθηκε σε μια εβδομαδιαία δράση, όπου οι γονείς δήλωσαν συμμετοχή σε συγκεκριμένες ενέργειες μέσω ερωτηματολογίου. Συμμετείχαν σε:

α) κατασκευή τελάρων για τα λαχανικά,

β) βαφή και επαναχρησιμοποίηση ελαστικών για λουλουδόκηπους,

γ) φύτευση,

δ) δημιουργία επιδαπέδιων παιχνιδιών (όπως γιγάντιο φιδάκι και τετράγωνα για παιχνίδια με ζάρι),

ε) κατασκευή μαυροπινάκων για καλλιτεχνική έκφραση,

στ) δημιουργία μουσικής γωνιάς με επαναχρησιμοποίηση κουζινικών,

ζ) βοήθεια στη βαφή και την ανάμειξη χρωμάτων.

Η συνεργασία τους συνετέλεσε καθοριστικά ώστε να διαμορφωθούν διακριτές και ελκυστικές γωνιές ενδιαφέροντος, που ενθαρρύνουν τη δημιουργική απασχόληση και περιορίζουν τις συγκεντρώσεις πολλών παιδιών στο ίδιο σημείο.

- Επιπλέον, οι γονείς προμηθεύτηκαν και τοποθέτησαν πανιά σκίασης στους χώρους των αμμοδόχων, δίνοντας στα παιδιά την ευκαιρία να απολαμβάνουν το παιχνίδι με την άμμο χωρίς την έκθεση στον ήλιο.

Από τους τοπικούς φορείς:

- επιμελήθηκε η δημιουργία του επιδαπέδιου παιχνιδιού "φιδάκι" από επαγγελματία ζωγράφο που δραστηριοποιείται σε τοπικό πολιτιστικό σύλλογο

Από τους εκπαιδευτικούς και τη διεύθυνση:

- Πραγματοποιήθηκαν απογευματινές συναντήσεις με τους γονείς καθ' όλη τη διάρκεια των δράσεων, με θετική ανατροφοδότηση και αναπλαισίωση των στόχων.
- Συγκλήθηκαν τακτικά σύλλογοι διδασκόντων.
- Συμμετείχαμε ενεργά στην οργάνωση και την υλοποίηση όλων των δράσεων.
- Παρακολουθήσαμε επιμορφωτικά σεμινάρια σχετικά με τη δημιουργία σχολικών κήπων ("Τροφή για δράση"), με τίτλο «Υιοθετώ ένα σπόρο – Συμβάλλω στη διάσωση και ανάδειξη των παραδοσιακών ποικιλιών λαχανικών του τόπου μου» που πραγματοποιήθηκε στο 12ο Δημοτικό Σχολείο Καλαμάτας από το τμήμα Γεωπονίας του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου στις 25/09/24
- Επικοινωνήσαμε με ιδρύματα (π.χ. Ίδρυμα Μελά) για την εξασφάλιση δωρεών που εμπλούτισαν τις δυνατότητες του αύλειου χώρου.
- Σταθήκαμε παρούσες σε όλες τις φάσεις των δράσεων, αναζητώντας δημιουργικές λύσεις όταν παρουσιάστηκαν δυσκολίες.

Από την πλευρά των υπηπίων:

Τα παιδιά συμμετείχαν ενεργά σε κάθε φάση: από τον σχεδιασμό της επόμενης ημέρας έως την αξιολόγηση της κάθε δράσης. Επέλεξαν τις δραστηριότητες που τους άρεσαν περισσότερο – άλλα προτίμησαν τη φύτευση, ενώ άλλα το βάψιμο. Τα σχόλιά τους, όπως «είναι τέλειο, θα παίζω με αυτό κάθε μέρα!» ή «δεν μου αρέσει καθόλου που βάλαμε εκεί τη μουσική γωνιά», καθοδήγησαν τις προσαρμογές και εμπλούτισαν τη δράση. Ιδιαίτερη σημασία δόθηκε στη διαδραστική συμμετοχή των παιδιών και στην καλλιέργεια της δημιουργικότητάς τους. Οι νέες υποδομές έγιναν αφορμή για υπαίθριες παιδαγωγικές δραστηριότητες, που ενίσχυσαν την καθημερινή εκπαιδευτική εμπειρία.

Υλικό (παράθεση υπερσυνδέσμου)

<https://blogs.sch.gr/2nipmess/2024/10/29/ena-proaylio-poy-empneei-chroma-fysi-kai-paichnidi/> και <https://blogs.sch.gr/2nipmess/2025/06/09/kali-praktiki-o-lachanokipos-toy-nipiagogeioy-mas/>

Προτάσεις για αναγκαίες επιμορφώσεις

Θέμα 1

Αξονας

Συμμετοχή των εκπαιδευτικών σε επιμορφωτικές δράσεις

Ειδικότερο Θέμα

Υπάρχει ανάγκη για συνεχιζόμενη επιμόρφωση των εκπαιδευτικών σε θέματα βιωματικής μάθησης, οργάνωσης και υλοποίησης σχεδίων δράσης, ενίσχυσης της

μαθησιακής συμπερίληψης, διαχείρισης τάξης και συνεργασίας με γονείς και φορείς. Επίσης, χρήσιμη είναι η κατάρτιση σε παιδαγωγική αξιοποίηση των Τ.Π.Ε. και σε σύγχρονες προσεγγίσεις περιβαλλοντικής και συναισθηματικής εκπαίδευσης.
